

Η Μαρίτσα Κοθιού

Της Ανθής Πέτσα-Σαββίδου

Η Μαρίτσα, γέννημα του 1886, ήταν κόρη του Ττοουλή Περδίου. Παντρεύτηκε τον Νικόλα Κοθιό ή Κκόλια, γιό του Γιαννή του Ττάττη. Ο Κκόλιας και η Μαρίτσα έκαναν 9 παιδιά:

Τη Μυροφόρα που παντρεύτηκε τον Νικολάτζη Κανικλήδη και απέκτησαν τον Κωστάκη, τον Ανδρέα και την Ρίτσα Χρίστου Ζαμπακκίδη. Ο Νικολάτζης φονεύθηκε από τους Τούρκους εισβολείς έξω από το σπίτι του.

Τον Παναγιώτη που παντρεύτηκε τη Χρυσταλλιά Σάββα Καλλή και έκαναν το Νίκο, το Σαββάκη, τον Τάσο και τη Δέσπω

Τον Γιάγκο που μετανάστευσε στην Παλαιστίνη και παντρεύτηκε την Φαρίτε. Παιδιά τους ο Νίκος, ο Ανδρέας, ο Μιχαήλας, η Μαρίκα, η Ήβη και η Γιωργούλλα.

Τη Νίκη που παντρεύτηκε τον Γιάννη Ορφανίδη και έκαναν τον Νίκο, τον Λούκα και το Στέλιο.

Τον Μιχάλη που παντρεύτηκε τη Φρόσω Σφήκα από τον Στρόβολο. Παιδιά τους η Μάρω, η Κοκούλλα, η Αθηνά, η Ειρηνούλλα και η Ανδρούλλα.

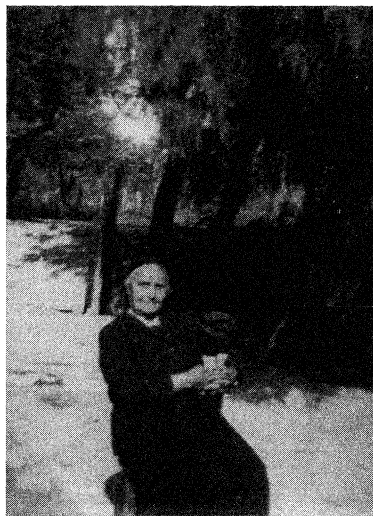
Τον Κύπρο που παντρεύτηκε την Σωτήρα του Αττάμπεη. Παιδιά τους ο Νίκος, ο Κωστάκης, ο Γιαννάκης, η Ευδοκία, η Ανδρούλλα, η Μάρω, η Ανάστα και η Χρυστάλλα. Ο Κύπρος είναι αγνοούμενος.

Τον Χριστάκη (Τίγκα) παντρεμένο με την Ελλήου Περδίου. Παιδιά τους η Τασούλλα και η Νίκη.

Τη Δοξούλλα (Ευδοκία) παντρεμένη με τον Ανδρέα Κόκκινο. Παιδιά τους η Μάρω και ο Χρίστος.

Την Αγνή που παντρεύτηκε τον Ιάκωβο Μαζαράκη από το Καϊμακλί.

Η Μαρίτσα, τυφλή και υπέργηρη, βίωσε την τούρκικη βαρβαρότητα σε όλο της το μεγαλείο. Ο γαμπρός της Ν. Κανικλήδης σκοτώθηκε από τους Τούρκους και ο γιος της Κύπρος είναι αγνοούμενος. Μετά τον τρίμηνο εγκλωβισμό της στη Βώνη αποτύπωσε τον πόνο της στο πιο κάτω ποίημα. Όταν μεταφέρθηκε στις ελεύθερες περιοχές το «έγραψε» με τα χέρια της κόρης της Αγνής Μαζαράκη:

Η Μαρίτσα Κοθιού

«Κάθε πρωί με τον νοτιά ανοίγει ένα ρουλούδι,
ελάτε για ν ακούσετε της Κύπρου το τραγούδι.

Οι Τούρκοι εθελήσασι πόλεμο για να κάνουν,
την Κύπρο την περήφανη δική τους να την κάνουν.

Αμέσως έφτασε στρατός χιλιάδες από την Τουρκία,
κι άρχισε ο πόλεμος από τη Κυρήνεια.

Επήραν όλη τα χωριά από βοράν ως δύση,
κανέννας δεν ευρέθηκε να μας υπερασπίσει.

Μα το κακό που κάνανε ήταν πολύ μεγάλο,
κρατήθηκεν η γλώσσα μας από μιτσιόν ως μιάλο.

Ω! Χωριό χαριτωμένο, ω! Κυθρέα ξακουστή,
το κακό που σου έχουν κάνει δεν είναι να ξεχαστεί.

Χάσαμε τα κτήματά μας, τις περιουσίες μας,
πίασανε ακόμη οι σκύλοι και τις εκκλησίες μας.

Πιάσαν τες οι αιμοβόροι να τις κάνουνε τζαμί,
και να φωνάξει ο Χότζας σαν λυσσαρικό σκυλί.

Λυσσασμένοι κι αιμοβόροι μπήκανε μες στα σπίτια,
άντρες, γυναίκες έπαιξαν, όπου κι αν τους ευρίσκαν.

Έμπαιναν οι άτιμοι εις τα νεκροταφεία,
κι έσπαζαν σταυρούς που ήταν στα μνημεία.

Δεν φοβήθηκαν Χριστό ούτε την Παναγία,
ο νους τους ήταν βάρβαρος, πάνω στην ατιμία.

Έπιασαν τα κορίτσια μας και μας τα ατιμάσαν,
έπαιξαν τους άνδρες μας, έπαιξαν τα παιδιά μας.

Επήραν τα ρολόγια μας και τα χρυσαφικά μας,
ως και τους αρραβώνες μας από τα δάκτυλα μας.

Ερήμωσαν τα σπίτια μας κι όλη τα χωριά μας
για να σκεφθεί κανείς την ερημιά του τόπου
χάνεται ο νους του κόσμου.

Θα σταματήσω ως εδώ γιατί δεν το αντέχω,
μου ήνε να έχω υπομονή μα υπομονή δεν έχω.

*Χάσαμε την Κύπρο μας τον κόσμο ζηλημένη
που έμοιαζε σαν αμυγδαλιά όταν είν' ανθισμένη.*

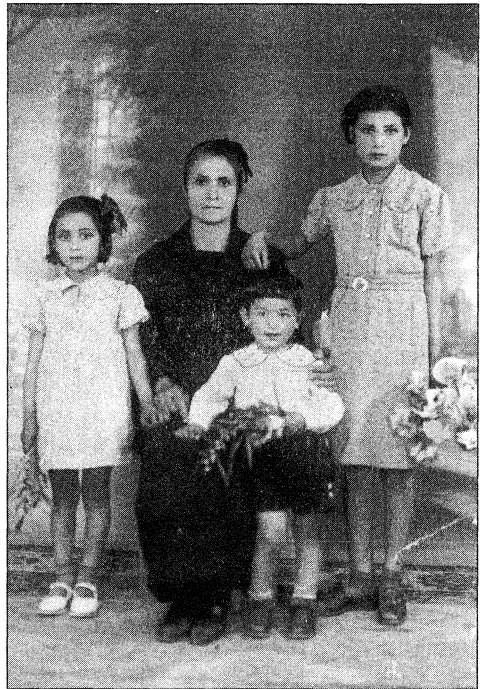
*Τώρα έπεσαν οι ανθοί κι έμειναν μαραμμένοι,
μα έχω ελπίδες στον Θεό ότι θα ξανανθίσει,
πως θα διώξουμε τους άπιστους κι η φωτιά θα σβήσει.*

*Θα πάμε ξανά στις εκκλησιές να ανάψουμε λαμπάδες,
και θα ξανά λειτουργήσουνε και πάλι οι παπάδες.*

*Και να σημάνουν όπως πριν και πάλι οι καμπάνες,
να 'ρθουν οι χριστιανοί όλοι να γονατίσουν,
τον Παντοδύναμο Θεό να τον δοξολογήσουν.*

*Ο μέχρι σήμερα αγνοού-
μενος γιος της Μαρίτσας,
Νίκος*

*Η Μαρίτσα Κοηλιού με τις κόρες της
Δοξούλα Κόκκινου και Αγνή Μαζαράκη
και τον εγγονό της Κώστα Κανικλίδη,
τέλος της δεκαετίας του 1930*